THE NEW DICTIONARY OF SLOVAK LANGUAGE AS A SOURCE OF TERMINOLOGICAL INFORMATION

Ján STOFFA

Abstract: The study presents to readers the new dictionary of Slovak language, which can be considered as an important source of terminological information in spite of its general nature and existence of only two first volumes of it. A general characteristic of the dictionary as a source of linguistic information is presented and a special attention is devoted to the dictionary as a source of terminological information. Codification changes of many new terms (neologisms) and term elements are presented in the study, especially of terms adapted from foreign languages. The user can find in it basic information about literacy of terms, their derivations, and enables him/her quickly and reliably to identify vernacular, slang or other substandard and from other causes incorrect expressions which are used as improper equivalents of adequate literary and standard terms. The dictionary integrates in open or hidden form also other special dictionaries, e. g. one-language dictionary, dictionary of foreign words, dictionary of abbreviations, etymological dictionary, dictionary of synonyms, dictionary of homonyms, dictionary of diminutives and that one of opposites. The study points out also many hidden terms quoted as examples in entries of the dictionary.

Key words: dictionary of Slovak language, neologisms, terminological information.

NOVÝ SLOVNÍK SLOVENSKEHO JAZYKA AKO ZDROJ TERMINOLOGICKEJ INFORMÁCIE

Resumé: Štúdia prezentuje čitateľom nový slovník slovenského jazyka, ktorý možno, považovať za mimoriadne významný zdroj terminologickej informácie aj napriek jeho všeobecnému charakteru a tomu, že zatiaľ vyšli iba prvé dva diely. Obsahuje všeobecnú charakteristiku slovníka ako zdroja všeobecnej jazykovednej informácie a osobitnú pozornosť venuje slovníku ako zdroju terminologickej informácie. Upozorňuje na viaceré kodifikačné zmeny mnohých termínov (neologizmov) a termínových prvkov, najmä mnohé zmeny formy termínov preberaných z iných jazykov po ich adaptácii. Používateľovi slovník poskytuje základnú informáciu o spisovnosti termínov a ich ohýbaní a umožňuje rýchlo a spoľahlivo identifikovať hovorové, slangové, či iné subštandardné alebo z iných dôvodov nesprávne výrazy, ktoré niektorí používatelia nenáležite používajú ako ekvivalenty plnohodnotných spisovných termínov. V slovníku sú otvorenej alebo v skrytej forme integrované aj ďalšie slovníky, napr. výkladový slovník, slovník cudzích slov, slovník skrátenín, etymologický slovník, slovník synonym, slovník homonym a slovník opozít. Štúdia upozorňuje aj na množstvo termínov skrytých v heslových statiach slovníka.

Kľúčové slová: slovník slovenského jazyka, neologizmy, terminologická informácia.

1 Úvod

Medzi zdrojmi terminologickej informácie zaujímajú významné postavenie všeobecné slovníky príslušného národného jazyka. Posledný komplexný slovník slovenského jazyka (ďalej len SSJ) bol vydaný pred viac ako polstoročím (1) až (6). Odvtedy v slovenskom jazyku nastalo mnoho zmien a jeho slovná zásoba sa obohatila o tisíce nových slov, z ktorých značná časť bola prevzatá z iných jazykov. V medziobdobí medzi vydaním uvedeného slovníka a začatím vydávania nového SSJ jeho prvým dielom (7) a následne druhým (8) boli a až do jeho kompletného vydania zostávajú pre používateľov hlavnými náhradnými

zdrojmi Krátky slovník slovenského jazyka (9) a Pravidiel slovenského pravopisu (10). V oblasti cudzích slov a neologizmov majú používatelia k dispozícii viacero slovníkov cudzích slov, medzi ktorými za najkomplexnejší treba považovať slovník (11).

Jazyková a terminologická gramotnosť i jazyková a terminologická kultúra používateľov slovenčiny v odbornej komunikácii vyžadujú používanie spisovných foriem termínov a termínových prvkov. Bežný používateľ jazyka, ktorého od ukončenia vzdelávania v oblasti slovenčiny často delia aj desiatky rokov a ktorý vývoj slovenčiny po skončení školovania už

nesleduje, má často problémy ako rýchlo a spoľahlivo zistiť alebo overiť spisovnosť a jazykovú správnosť termínov a termínových prvkov s ktorými sa stretáva v svojej hovorenej i písanej odbornej komunikácii. Cieľom tejto štúdie je predstaviť takémuto používateľovi nový SSJ ako mimoriadne významný, aktuálny a spoľahlivý zdroj terminologickej informácie.

2 Všeobecná charakteristika nového slovníka slovenského jazyka

Nový SSJ (7) a (8) predstavuje moderne koncipované dielo neobyčajne vysokej kvality, ktoré vzniklo ako výsledok práce početného autorského kolektívu pracovníkov Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra Slovenskej akadémie vied v Bratislave a mnohých ďalších spolupracovníkov. Prvé dva diely obsahujú spolu 55 711 heslových slov, pričom (7) ich obsahuje 30 293 a (8) 25 418. Výber heslových slov sa opiera o mnohoročnú excerpciu z obrovského množstva prameňov a o databázu Slovenského národného korpusu, ktorá obsahuje viac ako pol miliardy textových slov. Pri tvorbe slovníka boli využité najmodernejšie prostriedky IKT.

Heslové slová sú v slovníku radené abecedne a polygraficky zvýraznené hnedou farbou. Za každým heslovým slovom nasleduje heslová stať, ktorá obsahuje mnoho ďalších informácií, alebo odkazový symbol na iné heslové slovo. Informácie uvádzané v heslových statiach sú uvedené v jednotnej štruktúre a v jednotnom poradí, pričom začiatky špecifických informácií sú lokalizované pomocou celého radu uvádzajúcich grafických značiek. Bezprostredne za heslovým slovom je v heslovej stati uvedená jeho gramatická charakteristika a za ňou informácia o jeho pôvode. Za ňou nasleduje normatívne a štylistické hodnotenie heslového slova a hlavný odbor použitia. Jadro heslového slova predstavuje definícia, resp. výklad významu heslového slova. Jej/jeho začiatok je lokalizovaný symbolom ► hnedej farby. Ak existujú, uvádzajú sa ďalej jeho synonymá a antonymá (slová s opačným významom) heslového slova. Rozsahom najväčšiu časť heslovej state tvoria príklady použitia heslového slova, často aj s uvedením jeho významného používateľa. Pomocou jednotných grafických symbolov sa v texte heslovej state uvádzajú ďalšie významné priradené informácie, napr. dokonavé formy v prípade sloves, zdobeniny, ustálené slovné spojenia a frazeologizmy. Homonymné pomenovania majú samostatné heslové state. V prípade

viacvýznamových slov sú ich heslové state rozčlenené pomocou arabských číslíc a uvedené charakteristiky sa uvádzajú pre každý význam heslového slova osobitne.

Popri základnej slovníkovej časti obidva diely obsahujú viaceré ďalšie informácie: zoznamy redaktorov, autorov a ďalších spolupracovníkov, ktorí sa podieľali na vypracovaní slovníka, zoznamy citovaných autorov a tiež zoznamy skratiek a značiek.. V prvom diele SSJ (8) je uvedený aj predhovor a pre používateľa slovníka veľmi dôležitá stať o východiskách a zásadách spracovania slovníka. Osobitnú prílohu slovníka (7) tvorí zoznam geografických názvov existujúcich i bývalých obcí, resp. sídel v SR a pomenovaní ich obyvateľov.

V slovníku sú otvorene alebo v skrytej forme integrované aj ďalšie slovníky, napr. výkladový slovník, slovník cudzích slov, slovník skrátén, etymologický slovník, slovník synonym, slovník geografických názvov, slovník homonym, slovník prefixoidov, slovník sufixoidov, slovník zdobenín a slovník opozít. Heslové state obsahujú aj množstvo jednoslovných alebo i viacslovných termínov skrytých v textoch heslových statí, ktoré však nie sú radené abecedne a mnohé z nich sa objavujú ako heslové slová až v ďalších zväzkoch slovníka.

K významným prednostiam SSJ patrí aj vzorné dodržiavanie štátnej normy (12), napr. pri vynechávaní rádovej medzery a medzier po interpunkčných znamienkach.

3 Nový SSJ ako zdroj terminologickej informácie

Nový SSJ poskytuje záujemcovi o terminologickú informáciu mnoho užitočných informácií. K najvýznamnejším patria:

- Informácie o kodifikovanej forme desaťtisícov termínov a termínových prvkov z viac ako sto vedných alebo iných odborov predstavujúcich buď priamo heslové slová, alebo sa vyskytujúci v príkladoch uvedených v textoch heslových statí;

- Informácie o aktuálnom pravopise a význame mnohých termínov – neologizmov, napr. *ec-karta*, *edukátor*, *emotikon*, *e-zin*, *faksimile*, *gofra*, *grafity*, *grant*, *kodér*, *lobing*, *lobista*;

- Informácie o kodifikovaných variantných formách termínov – neologizmov, napr. *adaptér* / *adaptor*, *e-mail* / *email*, *hacker* / *heker*, *harddisk* / *hard disk*, *hobby* / *hoby*, *chat* / *čet*, *joystick* / *džojstik*;

- Informácie o synonymných termínoch, napr. *abstrakt / resumé, helikoptéra / vrtuľník, hypertextový odkaz / link, interaktivita / interaktívnosť, interfejs / rozhranie, internetbanking / internetové bankovníctvo; chronometer / časomer, interdisciplinárnosť / interdisciplinarita, intermolekulový / intermolekulárny;*

- Informácie o adaptovaných formách neologizmov, ktoré sa pôvodne písali rovnako ako v cudzom jazyku, ale v súčasnosti sú už nespisovné, napr. *díler, dizajn, dzajnér, džerzej, džinsy, džíp, ekvalizér, hardvér, kapučíno, klíring, lančmít, softvér* (s pôvodným pravopisom *dealer, design, designer, jersey, jeansy, jeep, equalizér, hardware, cappuccino, clearing, lunchmeat, software*);

- Informácie o termínoch, ktoré sú spisovné vo variantných formách, z ktorých jedna je adaptovaná a druhá pôvodná alebo blízka k nej, napr. *dampingový / dumpingový, džin / gin, fitcentrum / fitnesscentrum, kombo / combo;*

- Informácie o variantných formách už ustálených termínov, napr. *aeroplán / eroplán, ceruza / ceruzka, hydrogenizácia / hydrogenácia, chlorácia / chlórovanie, chytadlo / chytač, lapač, kábeláž / kabeláž, klipsa / klipsňa, hladička / žehlička, chlebovka / chlebovnica, kupolovitý / kopulovitý;*

- Informácie o alternatívnej výslovnosti termínov a iných pomenovaní, napr. *airbus* [érbus / érbas], *cinzano* [čindzáno / činzáno], *laser* [laser / lejzer];

- Informácie o hovorovom charaktere mnohých výrazov nezriedka používaných namiesto plnohodnotných štandardných termínov, napr. *čezeta, činžiak, diesel, darling, deci, decimálka, dekel, delobuch, digitálky, dizertačka, drink, dvojcédečko, dvojdecovka, električenka, ešus, esemeska, esemeskovať, empétrojka, fachman, filc, fiatka, fitnesko, fordka, fortieľ, fotiľ, fotka, fusak, fuška, gurtňa, gyps, halogén / halogénka, haprovať, harlejka / harleyka, hausnumero, hmoždinka, igelitka, inet, inetový, klíma* (technický objekt), *umelá hmota, kontrolka, kubík;*

- Informácie o historických pomenovaniach, napr. *damaska, dereš, galéra, hámor;*

- Informácie o význame mnohých medzinárodných prefixoidov, nielen tradičných (napr. *anti-, auto-, foto-*), ale aj novších (napr. *eko-, euro-, info-*) a množstvo príkladov ich využitia v konkrétnych termínoch, často neologizmoch, tak v spojení s medzinárodnými (napr. *ekocentrum, eurofil, infoservis*) ako aj

národnými termínovými prvkami (napr. *ekohračka, eurodaň, infozákon*). Nechýbajú ani termíny s reťazením prefixoidov (napr. *antihypertenzívum, ekoagroturistika, elektrokardiograf*);

- Informácie o význame mnohých medzinárodných sufixoidov, napr. *-fil, -lóg, -téma*, ako aj príklady termínov, v ktorých sa uplatňujú ako termínovotvorné prvky, tak v spojení s medzinárodnými (napr. *eurofil, geológ, infotéma*), ako aj národnými termínovými prvkami (napr. *čechofil, oceánológ, filmotéma*);

- Informácie o existencii slov s opačným významom (opozít), napr. *analogový / digitálny, číslicový; čistopis / koncept, eurofil / eurofób, explicitne / implicitne, exteriér / interié, extravilán / intravilán, heterocyklický / homocyklický; kompatibilita, kompatibilnosť / inkompatibilita, inkompatibilnosť;*

- Informácie o profesionalizmoch, napr. *elmer, farma, fleš, flešový, garančka, hacknúť / heknúť, hasák, hyperlink, imbus / inbus, impakt faktor;*

- Informácie o slangových výrazoch, napr. *cvičko, diplomka, doškoľovák, dusítko, elastáky, elektróny* (disky z ľahkých kovov), *fáro, francúzák, gruziňák, guma* (pneumatika, galuska), *gumák, gympeľ / gympeľ, gyps, infrák, intrák; kazeťák, komp;*

- Informácie o kodifikácii mnohých nových, často používaných slovies, napr. *četovať / chatovať, e-mailovať / emailovať, enternúť / enterovať, esemeskovať, faksimilovať, formátovať, gestorovať, internetovať, interviewovať, klikať;*

- Informácie o spôsobe odvodu mnohých skrátenín, domácich (napr. *ČK – Červený kríž, DPH – daň z pridanej hodnoty, CHKO – chránená krajinná oblasť*), medzinárodných, (napr. *HDD – hard disc drive, DTP – desk top publishing, DVD – digital video disc / digital versatile disc*), historických (napr. *A. D – anno Domini, c. a. k. – cisársky a kráľovský*), textových (napr. *d. d – de dato, etc – et cetera, i. e. – id est*) ako aj o pravopise skratiek akademických a iných titulov (napr. *Ing., PaedDr., RNDr.*) a vedeckých a iných hodností (napr. *Dr. h. c., DrSc., genpor., PhD*) a pod;

- Informácie o hláskovaní mnohých medzinárodných skratiek v slovenskom kontexte, napr. *DVD* [dé vé dé], *HD* [há dé], [há dé dé], *HP* [há pé], *IT* [í té];

- Informácie o variantných formách niektorých skrátenín, napr. *čs. / čsl., detto / dtto, dpi, / DPI, dpt, / Dpt, Dr. / dr., hi – fi / hifi, HP /*

hp, ib. / ibid., jr. / jun.; kb / KB / kbit / Kbit; kB / KB;

- Informácie o význame mnohých značiek, napr. značiek chemických prvkov (s uvedením ich medzinárodných názvov, od ktorých boli odvodené), medzinárodných poznávacích značiek motorových vozidiel, jednotiek rôznych veličín a i;

- Veľká väčšina definícií pojmov pomenovaných heslovými slovami uvedená v heslových statiach SSJ je didakticky transformovaná do formy zrozumiteľnej neodborníkom, vďaka čomu sú využiteľné aj v edukačných procesoch;

- V heslových statiach je v príkladových častiach uvedené mnoho skrytých definícií pojmov, ktorých pomenovania budú abecedne zaradené až do ďalších dielov, napr. v heslových statiach *autorský*, *chvenie*, *ložisko*, *doska* sú skryté definície pojmov *autorský hárok*, *tlmíč chvenia*, *vôľa ložiska*, *rezonančná doska*;

- Informácie o synonymných formách niektorých prefixoidov, napr. *agro-* / *agri* (*agrokomodita*, / *agrotechnika*, / *agrikultúra*, *chemi-* / *chemo-* (*chemigraf*, *chemizácia*, / *chemofógia*, *chemorezistencia*, *chemoterapia*), *iz-* / *izo* (*izobara*, *izoglosa*, *izomér*);

- V slovníku sa uvádza aj mnoho názvov rôznych entít (napr. *acylpyrín*, *indulona*, *jar*), ktoré sa uvádzajú s malým začiatočným písmenom, zatiaľ čo názvy – značky, resp. obchodné názvy výrobkov s veľkým (*Acylpyrín*, *Indulona*, *Jar*). Viaceré názvy sa uvádzajú v dvoch alebo i viacerých formách, napr. *algol*, / *Algol* / *ALGOL*, *alveg* / *alweg* / *Alweg*, *cobol* / *COBOL* / *Cobol*, *chemlon* / *chemlón*, *fortran* / *FORTRAN* / *Fortran*, *intercity* / *Intercity*, *kapron* / *kaprón*;

- Informácie o odlišnom význame niektorých formou veľmi blízkych slov, napr. *blok* ≠ *blog*, *čiernobiely* ≠ *čierno-biely*, *elektromer* ≠ *elektrometer*, *elektrovodivý* ≠ *elektrovodný*, *exekút* ≠ *exekutívec* ≠ *exekútor* ≠ *exekvent*; *defibrátor* ≠ *defibrilátor*, *difuzér* ≠ *difúzor*, *dôvodný* ≠ *dôvodový*, *dvojčísle* ≠ *dvojčíslo*, *ikon* ≠ *ikona* / *ikonka*, *interpret* ≠ *interpretátor*, *komunikant* ≠ *komunikátor*, *lokátor* ≠ *lokalizátor*;

- Informácie o vhodnejších variantoch niektorých výrazov napr. *algebraický* namiesto *algebraický*, *už spomenutý*, alebo *už spomínaný* namiesto *horespomenutý*, *horespomínaný*, alebo *už uvedený* namiesto *horeuvedený*;

- Informácie o termínoch lišiacich sa z hľadiska formy len interpunkčným znamienkom, ale podstatne odlišné svojím

významom, napr. *baza* ≠ *báza*, *bor* ≠ *bór*, *cer* ≠ *cér*, *dekan* ≠ *dekán*, *dom* ≠ *dóm*, *drén* ≠ *dreň*, *dvojtónový* ≠ *dvojtónový*, *fiala* ≠ *fiála*, *fuga* ≠ *fúga*, *grad* ≠ *grád*, *kutač* ≠ *kutáč*; *mys* ≠ *myš*;

- Informácie o termínoch vyslovovaných rovnako ale lišiacich sa pravopisom, napr. *bit* ≠ *byt*, *kivi* ≠ *kyvy*, *líra* ≠ *lýra*, *prefixoidy* *hipo* ≠ *hypo*-;

- Informácie o zastaranosti mnohých pomenovaní (napr. *černidlo*, *firhang*, *furma*, *gris* / *gríska*) alebo tendencii k nej (napr. *automat* (*zbraň*), *clonidlo*, *dvojgarsoniéra*, *francovka*);

- Informácia o nesklonnosti mnohých termínov, napr. *demo*, *filé*, *iglu*, *interview*, *klišé*, *komuniké*;

- Informácie o pomenovaniach majúcich formu zdobnenín, ale odlišný význam ako má základné slovo (pseudodeminutívach), napr. *čip* ≠ *čípok*, *diéta* ≠ *diétka*, *dvojhviezdicový* ≠ *dvojhviezdičkový*, *dvojplatňa* ≠ *dvojplatnička*.

Obmedzený rozsah štúdie nám neumožňuje uviesť aj ďalšie pre používateľov zaujímavé informácie, napr. informácie o triviálnych pomenovaniach, citátových výrazoch a i.

4 Niektoré obmedzenia a nedostatky nového SSJ z terminologického hľadiska

Základným objektívnym obmedzením nového SSJ, je že jeho prvé dva diely (7) a (8) pokrývajú iba menšiu časť slovnej zásoby súčasného spisovného slovenského jazyka. V heslári i heslových statiach sa však vyskytujú aj niektoré menšie nedostatky, resp. nedôslednosti, napr.:

- Niektoré definície uvedené v heslových statiach sú nesprávne. Napr. *elektroizolátor* sa definuje nenáležite ako materiál a nie ako výrobok. Viaceré látky sa stotožňujú s látkami, v ktorých predstavujú iba ich zložku (napr. *chlorid sodný*, *kremičitan hlinitý*, *kremík*). Niektoré látky (*heptán*, *hexán*, *izobután*, *izoprén*) sa nesprávne definujú ako keby obsahovali len niekoľko atómov uhlíka (ich počet sa vzťahuje nie na látku, ale na jej molekulu);

- V heslári SSJ absentujú pomenovania niektorých dôležitých pojmov, resp. termínových prvkov, napr. *elektret*, *ferielektrikum*, *fotovoltický* (často nahrádzaný bohemizmom *fotovoltaiický*), *hypervodič*, prípadne niektoré dôležité významy heslových slov (napr. *diera* ako fiktívna častica v polovodičoch), niektoré dôležité prefixoidy (napr. *cyklo-*, *feri-* *helio-*, *hipo-*), niektoré skratky (z novších napr. *ICT*, *IKT*, *LED*, zo starších napr. *ems*, *kčs*, *kp*), kódové označenia štátov, niektoré so Slovenskom spojené názvy, napr. *bralén*,

corgoň i niektoré zastarávajúce termíny typu *fotorožok*;

■ V heslári absentujú niektoré dôležité synonymné termíny. Napr. pri termínoch *aditívum*, *impregnátor*, *ingrediencia* sa neuvádzajú ich synonymá *prímes*, *impregnant*, *ingredient*. Pri termínoch *ingrediencia*, *izolátor* sa ako synonymum nenáležite uvádzajú termíny *prímiešanina*, *izolant*;

■ V textoch definícií sa nerozlišujú pojmy *izolant* a *izolátor*, *kvapalina* a *tekutina*; *plastická látka* a *plast*, a tiež pojem *internet* od obchodného názvu *Internet*

■ Za synonymá sa nenáležite považujú niektoré termíny napr. *doštička* / *platnička*, *hmota* / *látka* / *materiál*, *izolant* / *izolátor* / *dielektrikum*;

■ V texte sa vyskytujú niektoré poloterminy, napr. *audio*, *info*, *video*;

■ V texte sa vyskytujú niektoré nezmyselné pojmy, napr. *kysličník berylnato-hlinitý*;

■ V texte sa vyskytujú niektoré nenáležité termíny, napr. *kysličník uhličitý* (spr. *oxid uhličitý*), *kysličník uhoľnatý* (spr. *oxid uhoľnatý*), *plastická látka*, (spr. *plast*), *plastická hmota* (spr. *plast*), *tekutina* (spr. *kvapalina*);

■ V heslári absentujú heslové slová pre mnohé rozšírené systémové medzinárodné prefixy (napr. *bi-* / *di-*, *de-* / *dez-*, *im-* / *in-*) a vysvetlenia ich významu, pričom ako heslové slová sú zaradené mnohé termíny, v ktorých sa vyskytujú;

■ V texte heslových slov sú niektoré vágne pomenovania, napr. *elektrina*, *oxid železa* a *titanu*, *zariadenie* (v prípade heslového slova *disk* použité napr. namiesto termínu *teleso*);

■ V texte heslových statí sa vyskytujú niektoré zastarané termíny, napr. *fotoodpor* (spr. *fotorezistor*), *kruhová frekvencia* (spr. *uhlová frekvencia*), *merná hmotnosť* (spr. *hustota*), *merný elektrický odpor* (spr. *elektrická rezistivita*), *termoset* (spr. *reaktoplast*);

■ Niektoré významné skratky v heslári chýbajú, ale sú skryto definované v texte, napr. skratka *GPS* (globálny polohový systém), ktorá sa vyskytuje a vysvetľuje v heslovej stati hesla *lokátor*, kde používateľ sotva môže predpokladať jej výskyt a vysvetlenie jej významu.

5 Záver

Napriek niektorým objektívnym obmedzeniam a menším subjektívnym chybám a nedostatkom možno nový SSJ považovať za jeden z najvýznamnejších zdrojov terminologickej informácie, ktorý poskytuje informácie o spisovnosti a oblastiach používania mnohých termínov, definícií resp. výklad obsahu nimi pomenovaných pojmov, a mnoho ďalších dôležitých informácií o termínoch a termínových prvkoch. Nový SSJ by preto nemal chýbať v osobnej knižnici žiadneho erudovaného odborníka a edukátora, ktorý komunikuje po slovensky.

6 Zoznam bibliografických odkazov

- [1] *Slovník slovenského jazyka : I. diel a – k*. Red. Štefan Peciar. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1959. 832 s.
- [2] *Slovník slovenského jazyka : II. diel l – o*. Red. Štefan Peciar. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1960. 648 s.
- [3] *Slovník slovenského jazyka : III. diel p – r*. Red. Štefan Peciar. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1963. 912 s.
- [4] *Slovník slovenského jazyka : IV. diel s – u*. Red. Štefan Peciar. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1964. 760 s.
- [5] *Slovník slovenského jazyka : V. diel v – ž*. Red. Štefan Peciar. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1965. 848 s.
- [6] *Slovník slovenského jazyka : VI. diel doplnky dodatky*. Red. Štefan Peciar. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1968. 336 s.
- [7] *Slovník súčasného slovenského jazyka : a – g*. Red. Klára Buzássyová a Alexandra Jarošová. Bratislava: Veda, 2006. 1 134 s. ISBN 80-224-0932-4.
- [8] *Slovník súčasného slovenského jazyka : H – L*. Ed. Klára Buzássyová a Alexandra Jarošová. Bratislava: Veda, 2011. 1 088 s. ISBN 978-80-224-1172-1.
- [9] *Krátky slovník slovenského jazyka*. Red. Ján Kačala, Mária Pisárčiková a Matej Považaj. 4. dopl. a upr. vyd. Bratislava: Veda, 2003. 985 s. ISBN 80-224-0750-X.

- [10] *Pravidlá slovenského pravopisu*. 3. upr. a dopl. vyd. Bratislava: Veda, 2000. 590 s. ISBN 224-0655-4. Slovenský ústav technickej normalizácie, 1998. 56 s.
- [11] ŠALING, S. – IVANOVÁ-ŠALINGOVÁ, M. – MANÍKOVÁ, Z.: *Velký slovník cudzích slov*. 5. revid. a dopl. vyd. Bratislava – Prešov: Samo, 2008. 1184 s. ISBN 978-80-89123-07. Lektoroval: Prof. Ing. Mgr. Ondrej Baráth, CSc.
- [12] STN 01 6910: December 1999, *Pravidlá písania a úpravy písomností*. 1. vyd. Bratislava: **Prof. Ing. Ján Stoffa, DrSc., emeritný profesor, Katedra technické a informační výchovy, Pedagogická fakulta UP, Žižkovo nám. 5, 771 40 Olomouc, ČR**